

B. A. Part-II

Semester - IV

IDS पेपर क्रमांक २: पर्यटन भूगोल or (RGT)

पर्यटन विकास आणि नियोजन (DEVELOPMENT AND PLANNING OF TOURISM)

(शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर च्या बी. ए. भाग II (Sem- IV) च्या अभ्यासक्रमानुसार बहुपर्यायी वस्तुनिष्ठ सराव प्रश्न)

1. भारतात दुसऱ्या महायुद्धानंतर 1945 मध्ये कोणाच्या अध्यक्षतेखाली पर्यटन विकासासाठी समिती गठन करण्यात आली
अ) जॉन चापल ब) सर जॉन मिथू क) सर जॉन सार्जंट ड) यापैकी नाही
2. सार्जंट समितीने पर्यटनविषयक अहवाल कोणत्या वर्षी सरकारला सादर केला
अ) १९४४ ब) १९४५ क) १९४६ ड) १९४८
3. वाहतूक मंत्रालयांतर्गत पर्यटन वाहतूक समितीची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली?
अ) 1950 ब) 1955 क) 1949 ड) 1947
4. पर्यटन मंत्रालयाची स्थापना कोणत्या वर्षी झाली?
अ) 1948 ब) 1950 क) 1952 ड) 1958 (१ मार्च)
5. भारतीय पर्यटन विकास महामंडळाची (ITDC) स्थापना कोणत्या साली झाली.
अ) १९५० ब) १९६० क) १९६६ (ऑक्टो.) ड) १९७०
6. राष्ट्रपतीच्या आदेशानुसार भारतात स्वतंत्र पर्यटन व नागरी हवाई वाहतूक विभागाची स्थापना कोणत्या साली झाली.
अ) १९४६ ब) १९५२ क) १९६७ (१४ मार्च) ड) १९७०
7. भारतीय पर्यटन उद्योगाच्या विकासाच्या संदर्भात कोणत्या साली झा समिती नेमण्यात आली.
अ) १९६३ ब) १९५२ क) १९५८ ड) १९५६
8. युरोपमध्ये भारतीय पर्यटनाचे पहिले कार्यालय लंडन येथे कोणत्या साली सुरु करण्यात आले.
अ) १९४८ ब) १९५२ क) १९५५ (जुलै) ड) १९५६

9. कोणत्या साली न्यूयॉर्क येथे पहिले भारतीय पर्यटन माहिती कार्यालय उघडण्यात आले.
अ) १९४८ ब) १९५२(डिसे.) क) १९५५ ड) १९५६
10. भारतात सम्राट अशोकाने कोणत्या धर्माच्या प्रचारासाठी व्यापक प्रवास केला.
अ) बौद्ध ब) ख्रिश्चन क) हिंदू ड) यापैकी नाही
11. पर्यटनातून देशाला खालीलपैकी काय मोठ्या प्रमाणात प्राप्त होते?
अ) परकीय चलन ब) दारुगोळा क) कर्ज ड) वस्तू
12. पर्यटनातून लोकांना मोठ्या प्रमाणावर खालीलपैकी कोणत्या घटकांच्या निर्मितीची संधी उपलब्ध होते. ?
अ) रोजगार ब) उर्जा क) संपत्ती ड) यापैकी नाही
13. कोणत्या वाहतूक सुविधा मुळे देशांतर्गत पर्यटनात वाढ झाली
अ) रेल्वे व रस्ते ब) हवाई क) जलवाहतूक ड) यापैकी नाही
14. पर्यटन हा मानवाचा कोणत्या प्रकारचा व्यवसाय आहे
अ) सामाजिक ब) आर्थिक क) राजकीय ड) प्राथमिक
15. साधारणपणे १७ व्या शतकापर्यंत पर्यटन कशासाठी होत होते ?
अ) पैसा मिळविणे ब) धार्मिक क) शोधकार्य ड) यात्रा
16. १८ व्या शतकात कोठे वार्षिक सुट्टीची कल्पना पुढे आली ?
अ) आशिया ब) आफ्रिका क) भारत ड) युरोप
17. अलीकडे पर्यटनाचे स्वरूप कसे बनले आहे
अ) गतिशील ब) पारंपारिक क) वर्णनात्मक ड) चित्रात्मक
18. अलीकडे पर्यटन कसा विषय बनला आहे
अ) आंतरविद्याशाखीय ब) शास्त्रीय क) परस्परविरोधी ड) बहुपर्यायी
19. प्राचीन काळात रस्त्याच्या बाजूस प्रवाशांना राहण्यासाठी ज्या सोयी उपलब्ध होत्या त्यांना काय म्हणतात.
अ) सराय/ धर्मशाळा ब) मंदीर क) विश्रामालय ड) यापैकी नाही

20. प्राचीन काळात भारताला भेट देणारा पहिला चीनी यात्रेकरू कोण होता.

अ) फा- हिएन ब) अलेक्झांडर क) हिऊन- त्सांग ड) यापैकी नाही.

21. श्रीनगर हे कोणत्या नदीच्या काठावर वसले आहे

अ) झेलम ब) विडूर क) सिंधू ड) यमुना

22. जगप्रसिद्ध ट्रॉय ट्रेन कोणत्या थंड हवेच्या ठिकाणी आहे?

अ) सिमला ब) नैनीताल क) दार्जिलिंग ड) उटी

23. कोणते थंड हवेचे ठिकाण 'क्विन ऑफ हिल स्टेशन्स' म्हणून ओळखले जाते?

अ) उटी ब) कोडाई कॅनॉल क) सिमला ड) दार्जिलिंग

24. माऊंट अबू हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या पर्वतात आहे?

अ) हिमालय ब) सातपुडा क) निलगिरी ड) अरवली

25. शिमला हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे

अ) हिमाचल प्रदेश ब) जम्मू-काश्मीर क) उत्तरांचल ड) हरियाणा

26. ब्रिटीशांची उन्हाळी राजधानी कोणत्या थंड हवेच्या ठिकाणाला म्हणतात

अ) शिमला ब) उटी क) महाबळेश्वर ड) कुलु मनाली

27. कुलु मनाली हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे

अ) जम्मू काश्मीर ब) उत्तर प्रदेश क) उत्तरांचल ड) हिमाचल प्रदेश

28. भारतात कशासाठी कुलू खोरे प्रसिद्ध असून त्याला 'देव खोरे' असेही म्हणतात.

अ) फणस ब) आंबा क) सफरचंद ड) यापैकी नाही

29. मिनी स्विझर्लंड ऑफ इंडिया कोणत्या पर्यटन स्थळास म्हटले जाते

अ) खज्जियार ब) दाल सरोवर क) उटी ड) शिमला

30. खज्जियार हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे

अ) हिमाचल प्रदेश ब) जम्मू-काश्मीर क) महाराष्ट्र ड) गोवा

31. नैनीताल हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे

अ) उत्तरांचल ब) छत्तीसगड क) हिमाचल प्रदेश ड) हरियाणा

32. हिमाचल प्रदेशात पर्यटनासाठी कोणती दरी प्रसिद्ध आहे?

अ) व्हॅली ऑफ फ्लॉवर्स ब) सायलेंट क) काश्मीर ड) तेहरी

33. दार्जीलिंग हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे
अ) पश्चिम बंगाल ब) जम्मू-काश्मीर क) हिमाचल प्रदेश ड) हरियाणा
34. महाबळेश्वर हे थंड हवेचे ठिकाण कोणत्या जिल्ह्यात आहे
अ) सातारा ब) सांगली क) कोल्हापूर ड) पुणे
35. मरीना बीच कोणत्या राज्यात आहे?
अ) तामिळनाडू ब) महाराष्ट्र क) कर्नाटक ड) आंध्रप्रदेश
36. कोवालाम बीच कोणत्या राज्यात आहे?
अ) ओरिसा ब) केरळ क) तामिळनाडू ड) कर्नाटक
37. कोणत्या बीचला गोव्यातील बीचेसची राणी म्हणतात?
अ) कोलवा ब) वागाटोर क) डोनापावला ड) कलंगुट
38. केरळमधील कोणत्या बीचला 'पूर्वेकडील व्हेनिस' म्हणतात.
अ) कोवालम ब) अलेप्पी क) मरीना ड) यापैकी नाही
39. कोणते अभयारण्य आशियायी सिंहासाठी प्रसिद्ध आहे?
अ) गीर ब) नागार्जुन सागर क) काझीरंगा ड) पालामाऊ
40. जीम कार्बेट नॅशनल पार्क कोणत्या राज्यात आहे?
अ) उत्तरांचल ब) आसाम क) मध्यप्रदेश ड) पश्चिम बंगाल
41. काझीरंग अभयारण्य कशासाठी जगप्रसिद्ध आहे?
अ) वाघ ब) सिंह क) हत्ती ड) एकशिंगी गेंडा
42. खालीलपैकी कोणते अभयारण्य महाराष्ट्रात आहे?
अ) भरतपूर ब) ताडोबा क) पालामाऊ ड) काझीरंगा
43. महाराष्ट्रातील वाघासाठी प्रसिद्ध असलेले अभयारण्य कोणते?
अ) ताडोबा ब) गीर क) दाजीपूर ड) काझीरंगा
44. जिम कार्बेट राष्ट्रीय उद्यान कशासाठी प्रदेश प्रसिद्ध आहे
अ) वाघ ब) सिंह क) हत्ती ड) गेंडा

45. भारतातील पहिले राष्ट्रीय उद्यान कोणते
 अ) जिम कार्बेट राष्ट्रीय उद्यान ब) राजीव गांधी राष्ट्रीय उद्यान
 क) कान्हा राष्ट्रीय उद्यान ड) दाजीपूर राष्ट्रीय उद्यान
46. सुंदरबन राष्ट्रीय उद्यान कोणत्या राज्यात आहे
 अ) पश्चिम बंगाल ब) जम्मू-काश्मीर क) उत्तराखंड ड) छत्तीसगड
47. कान्हा राष्ट्रीय उद्यान कोणत्या राज्यात आहे
 अ) मध्य प्रदेश ब) उत्तर प्रदेश क) छत्तीसगड ड) उत्तरांचल
48. काझीरंगा अभयारण्य कोणत्या राज्यात आहे
 अ) आसाम ब) पश्चिम बंगाल क) पंजाब ड) हरियाणा
49. कोणते सरोवर जम्मू-काश्मीर राज्यात आहे?
 अ) दाल ब) रविंद्र क) चिल्का ड) पुलिकत
50. कोणते सरोवर उल्कापातामुळे निर्माण झाले आहे?
 अ) चिल्का ब) लोणार क) रविंद्र ड) वूलर
51. भारतातील सर्वात मोठे खाऱ्या पाण्याचे सरोवर कोणते
 अ) सांबर सरोवर ब) दाल सरोवर क) लोणार सरोवर ड) यापैकी नाही
52. सांबर सरोवर कोणत्या राज्यात आहे
 अ) राजस्थान ब) उत्तर प्रदेश क) बिहार ड) महाराष्ट्र
53. खालीलपैकी कोणते सरोवर ओरिसा राज्यात आहे
 अ) चिल्का सरोवर ब) दाल सरोवर क) लोणार सरोवर ड) सांबर सरोवर
54. महाराष्ट्रातील खाऱ्या पाण्याचे सरोवर कोणते
 अ) चिल्का ब) सांबर क) लोणार ड) दाल
55. लोणार सरोवर कोणत्या जिल्ह्यात आहे
 अ) बुलढाणा ब) औरंगाबाद क) उस्मानाबाद ड) सोलापूर
56. जोग धबधबा कोणत्या नदीवर आहे?
 अ) शरावती ब) घटप्रभा क) कावेरी ड) तारळी
57. नर्मदा नदीवर कोणता धबधबा आहे ?
 अ) जोग ब) गोकक क) सहस्र धारा ड) ठोसेघर

58. दूध सागर धबधबा कोणत्या राज्यात आहे

अ) गौवा ब) कर्नाटक क) महाराष्ट्र ड) राजस्थान

59. गोकक धबधबा कोणत्या नदीवर आहे

अ) घटप्रभा ब) कृष्णा क) कावेरी ड) गंगा

60. वैष्णवदेवी मंदिर कोणत्या राज्यात आहे?

अ) मध्यप्रदेश ब) उत्तर प्रदेश क) जम्मू-काश्मिर ड) हिमाचल प्रदेश

61. कोणार्क सूर्यमंदिर कोणत्या राज्यात आहे?

अ) ओरिसा ब) मध्यप्रदेश क) उत्तर प्रदेश ड) छत्तीसगढ़

62. माऊंटअबू हे ठिकाण कोणत्या धर्माचे पवित्र स्थान आहे?

अ) मुस्लिम ब) शीख क) जैन ड) हिंदू

63. अमरनाथ हे धार्मिक ठिकाण कोणत्या राज्यात आहे?

अ) जम्मू-काश्मिर ब) हिमाचल प्रदेश क) उत्तर प्रदेश ड) पंजाब

64. यमुना नदीच्या काठावरील हिंदू धर्मियांचे तिर्थस्थान कोणते?

अ) बनारस ब) हरिद्वार क) बद्रीनाथ ड) मथुरा वृंदावन

65. गंगा व यमुना नद्यांच्या संगमावर वसलेले पवित्र स्थान कोणते?

अ) ऋषिकेश ब) अजमेर क) अलाहाबाद ड) कोणार्क

66. खालीलपैकी कोणत्या ठिकाणी गौतम बुद्धांना ज्ञानप्राप्ती झाली?

अ) बुद्धगया ब) सारनाथ क) गया ड) उत्तरकाशी

67. भारतातील सर्वात श्रीमंत देवस्थान कोठे आहे

अ) रामेश्वर ब) शिर्डी क) मदुराई ड) तिरुपती

68. भारतात मिनाक्षी मंदिर कोठे आहे?

अ) मदुराई ब) गोकर्ण क) कन्याकुमारी ड) श्रवणबेळगोळ

69. श्रवणबेळगोळ हे कोणत्या धर्मियांचे पवित्र तीर्थस्थान आहे?

अ) ख्रिश्चन ब) मुस्लिम क) शिख ड) जैन

70. पंढरपूर हे धार्मिक ठिकाण कोणत्या नदीकाठी वसलेले आहे?

अ) कृष्णा ब) कोयना क) भिमा ड) गोदावरी

71. संतश्रेष्ठ श्री ज्ञानेश्वरांचे समाधीस्थळ कोणते आहे?
अ) देहू ब) आळंदी क) नेवासे ड) पैठण
72. तुळजापूर हे धार्मिक ठिकाण महाराष्ट्रातील कोणत्या जिल्ह्यात आहे?
अ) उस्मानाबाद ब) सोलापूर क) बीड ड) लातूर
73. बाहुबली हे कोणत्या धर्मियांचे पवित्र तीर्थस्थान आहे?
अ) हिंदू ब) जैन क) मुस्लिम ड) शीख
74. महाराष्ट्रात शीखाचा गुरूद्वारा कोणत्या ठिकाणी आहे?
अ) मुंबई ब) कल्याण क) अमरावती ड) नांदेड
75. चंद्रभागा नदीच्या काठावर कोणते धार्मिक ठिकाण आहे
अ) शिर्डी ब) अक्कलकोट क) पंढरपूर ड) नरसिंहवाडी
76. पंचगंगा व कृष्णा नदीच्या संगमावर कोणते धार्मिक ठिकाण आहे
अ) कोल्हापुर ब) अक्कलकोट क) पंढरपूर ड) नरसिंहवाडी
77. ज्यू धर्मियांचे जगप्रसिद्ध धार्मिक ठिकाण कोणते
अ) जेरुसलेम ब) अलाहाबाद क) मक्का मदिना ड) नांदेड
78. जगप्रसिद्ध ताजमहाल हा कोणत्या राज्यात आहे?
अ) पंजाब ब) राजस्थान क) उत्तरप्रदेश ड) बिहार
79. कथक नृत्याची जनक नगरी म्हणून कोणत्या शहराचा उल्लेख केला जातो?
अ) लडाख ब) कोहिमा क) कोलकत्ता ड) लखनौ
80. रॉक गार्डन कोणत्या शहरात आहे?
अ) दिल्ली ब) चंदिगड क) आग्रा ड) श्रीनगर
81. जालियनवाला बाग हत्याकांड १९१९ मध्ये कोणत्या राज्यात घडून आले?
अ) हरियाणा ब) उत्तरप्रदेश क) पंजाब ड) मध्यप्रदेश
82. नालंदा सांस्कृतिक केंद्र कोणत्या राज्यात आहे?
अ) प. बंगाल ब) बिहार क) मध्यप्रदेश ड) उत्तरप्रदेश
83. शांतीनिकेतन विद्यापीठ कोणी स्थापन केले?
अ) रविंद्रनाथ टागोर ब) वल्लभभाई क) प. नेहरू ड) लालबहादूर शास्त्री

84. भारताचे पूर्वेकडील महाद्वार म्हणून कोणत्या सांस्कृतिक केंद्राचा उल्लेख केला जातो?
अ) मुंबई ब) चेन्नई क) दिल्ली ड) कोलकता
85. शृंगारिक भावना असलेली शिल्पे कोठे पहावयास मिळतात?
अ) अजिंठा ब) वेरूळ क) खजुराहो ड) खिद्रापूर
86. नेताजी सुभाषचंद्र बोस यांचे स्मारक कोणत्या राज्यात आहे?
अ) नागालँड ब) मणिपूर क) त्रिपूरा ड) मेघालय
87. १२०० हुतात्म्यांची स्मारके कोणत्या राज्यात पहावयास मिळतात?
अ) नागालँड ब) मध्यप्रदेश क) उत्तरप्रदेश ड) पश्चिम बंगाल
88. महाराष्ट्रातील सांस्कृतिक व शैक्षणिक राजधानीचे शहर कोणते?
अ) कोल्हापूर ब) मुंबई क) नागपूर ड) पुणे
89. कर्नाटकातील कोणत्या शहरास राजवाड्यांचे शहर म्हणतात?
अ) म्हैसूर ब) बंगलोर क) विजापूर ड) हंपी
90. कर्नाटकातील कोणत्या शहराला उद्यानांचे शहर म्हणतात?
अ) म्हैसूर ब) बेळगाव क) बंगलोर ड) विजापूर
91. स्वामी विवेकानंदांचे भव्य स्मारक कोठे आहे?
अ) चेन्नई ब) बंगलोर क) कन्याकुमारी ड) कोचीन
92. तमिळभाषेचे जन्मस्थान असलेले तामिळनाडूतील सांस्कृतिक केंद्र कोणते?
अ) मामलापूरम ब) चेन्नई क) मदुराई ड) कन्याकुमारी
93. अजिंठा-वेरूळ लेणी महाराष्ट्रातील कोणत्या जिल्ह्यात आहेत?
अ) अहमदनगर ब) औरंगाबाद क) जळगाव ड) अमरावती
94. वरंगळ हे सांस्कृतिक केंद्र कोणत्या राज्यात आहे?
अ) आंध्रप्रदेश ब) कर्नाटक क) केरळ ड) तामिळनाडू
95. हैद्राबादजवळ कोणता किल्ला आहे?
अ) रॉक फोर्ट ब) गोवळकोंडा क) रायगड ड) चित्रदुर्ग
96. कोणता किल्ला गोव्याच्या सागर किनारी आहे
अ) आगवाड फोर्ट ब) जंजिरा क) सुवर्णदुर्ग ड) जयगड

97. श्रीरंगपट्टनम हे कोणत्या राजधानीचे ठिकाण आहे?

अ)शाहजहान ब)औरंगजेब क)टिपू सुलतान ड)शिवाजी राजे

98. मोहरांग येथे कोणते स्मारक आहे?

अ)महात्मा गांधी ब)लाला लजपतराय क)सुभाषचंद्र बोस ड)लो. टिळक

99.महाराष्ट्रात कोणत्या साली पर्यटन संचालनालयाची स्थापना करण्यात आली

अ)1970 ब)1969 क)1971 ड)1972

100. महाराष्ट्र पर्यटन विकास महामंडळ (MTDC) स्थापना कोणत्या साली झाली

अ)1975 ब)1985 क)1974 ड)1992